

RESURSSIVIISAS PORI

26.10.23 Resurssiviisasta kiertotaloutta kuntatyöhön ja arkeen

Pepita Heurlin, projektipäällikkö

Suunnittelu- ja kehittämissyksikkö, elinvoima- ja ympäristötoimiala,
Porin kaupunki

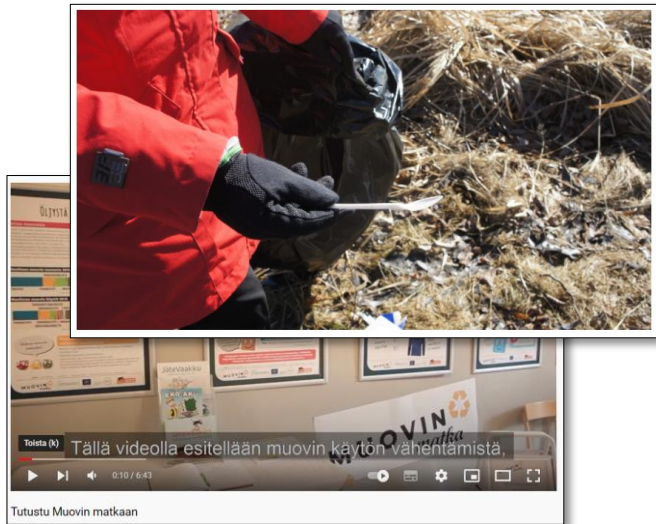

Resurssiviisasta kiertotaloutta kuntatyöhön ja arkeen

- Porin Circwaste-osahankkeissa on edistetty kiertotaloutta vuodesta 2017 alkaen
 - Kokonaisbudjetti 1 395 180 euroa (EU-rahoituksen osuus 60 %)
 - **Phase 1 & 2:**
 - Resource-efficient construction and housing in the Pori region – **A.1:** Preparatory actions – **C.3:** Concrete actions
 - A platform to enhance resource efficiency among public and private actors – Satakunta expert and advisory network – **C.11**
 - Peitto Recycling Park – **A.2:** Planning a testing environment for productisation of industrial waste materials – **C.4:** Demonstration of separation of NdFeB magnets from metal scrap & infrastructure application for foundry sand waste (Prizztech Oy)
- **Phase 3:** C.11.6 Resurssiviisas kiertotalouden tiekartta
 - Tiekartan budjetti yhteensä 245 702 euroa ja toteutusaika 10/2021-12/2023

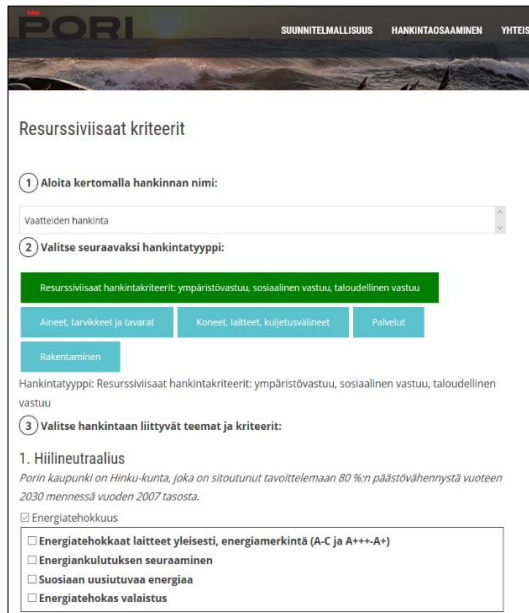
C.11: Ympäristökasvatus-, asukas-, osaaaja- ja vihreät julkiset hankinnat polku 2017–2021

- Ympäristökasvatuksen tukeminen mm. Intopolkuverkko sivustolle. Esimerkkinä kiertävä ja uudistuva Muovin matka -näyttely sekä sen video ja tehtävien kokonaisuus www.pori.fi/muovinmatka
- Toimintamallit: Porin seutu puhtaaksi (siivoustalkoot), Yhteiskäyttö- ja lainaaminen www.pori.fi/siivoustalkoot, www.pori.fi/lainaaminen
- Tapahtuma- ja luentosarja vuosittain

Julkiset hankinnat

- 15 tuettua hankintaa ja Resurssivisaan hankintatyökalun demo <https://hankintatyokalu.pori.fi/>

-> Jalkautumisen tukeminen tiekartassa myös Circwaste-hankkeen jälkeen 2023-2030

Porin resurssiviisas kiertotalouden tiekartta 2030

- Etenemissuunnitelma ja työkalu, jolla vastataan paikallistasolla kestävyyskriisin haasteisiin.
- 11 tavoitetilaa ja 89 toimenpidettä jaettuna 3 teemaan.

Miksi?

- Ennakoidaan ja varaudutaan vaikutuksiin toimintakulttuurissa, taloudessa, lainsäädännössä, yhteiskunnassa, ilmastossa – kunnilla on paljon mahdollisuuksia vaikuttaa – vastuullisuusviestintä on ~~image~~ ~~etu~~ ~~imago~~ ~~velvoite~~ – globaalissa maailmassa ei voi välttyä kestävyyskriisin vaikutuksilta – tiedolla johtamisen kehittäminen – esimerkit ja vaikuttavuus – huoltovarmuutta...

 **RESURSSIVIISAS
PORI**

- **Pori 2030 -strategia:** ”Resurssiviisas Pori tarkoittaa, että kaupunki on hiilineutraali, sitoutunut kiertotalouteen ja luonnonvarojen kestävään käyttöön.”
 - ”Toteutamme resurssiviisautta edistävää kiertotalouden tiekarttaa ja edistymisestä raportoidaan vuosittain.”
- **Circwaste C.11.6.:** ”The roadmap is a key measure in the work of the City of Pori to promote circular economy and other Sustainability goals linked to it, as it brings together the city's previous commitments under one set of operational guidelines. By compiling a roadmap for the City the guidelines will be implemented for staff and decision-makers and the commitments to resource wisdom and sustainability and will be put into practice.”
- Luonnonvarojen ylikulutus, ilmastonmuutos ja luontokato kytkeytyvät yhteen. Resurssiviisas kiertotalous on yksi ratkaisukeinoista.

Resurssiviisas Pori

Sivustolle on koottu kaupunginhallituksen 9.10.23 hyväksymä resurssiviisas kiertotalouden tietartta. Tietartalla tarkoitetaan suunnitelmaa, jolla vastataan paikallistasolla kestävyksittisiin haasteisiin Porissa. Se sisältää 11 tavoitetta ja 99 toimenpidettä.

Tietartta

Toimenpidehaku

Hae toimenpidettä

Hae toimenpidettä

Hae

Suodata

Kuukausi

Vuosi

Kategoria

Avalaana

2.H.62 Sujuvoitetaan kävelyä ja pyöräilyä yhtenäisillä reiteillä

4.9.2023

1.D.27 Koko Porin sini-viherverkoston rakennemalli

4.9.2023

3.K.82 Ekosysteemisopimus

4.9.2023

RESURSSIVIISAS KIERTOTALOUDEN TIEKARTTA - KOHTI RESURSSIVIISASTA PORIA 2030

RESURSSIVIISAS
PORI

Liite 1: Toimenpiteiden toteuttamissuunnitelma

LIITE 1 KAIKKI TOIMENPITEET KOKONAISUUDESSAAN 1.A.1-3.K.89

RESURSSIVIISAS
PORI

Resurssiviisas kiertotalouden tiekartta

Teemat

Kestävyys-
osaaminen

Kestävä arki

Kestävä
vihreä kasvu

Muutos-
johtaminen

Hankinnat

Rakentaminen

Arjen
kiertotalous

Kierto-
talouden
liiketoiminta

Yhteistyö

Kaupunki-
suunnittelu

Luonnon-
varat

Ympäristö-
osaaminen

Liikkuminen

Uusiutuva
energia

Tavoitetilat

Toimenpiteet

Kuva 1
Resurssiviisaan
kiertotalouden
tiekartan sisällön
rakenne

Teemat ja tavoitetilat

**1 KESTÄVYYS-
OSAAMINEN**

**2 KESTÄVÄ
ARKI**

**3 KESTÄVÄ
VIHREÄ KASVU**

- 1.A. Muutosjohtaminen
- 1.B. Hankinnat
- 1.C. Rakentaminen
- 1.D. Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö
- 1.E. Luonnonvarat ja luonnon monimuotoisuus

- 2.F. Arjen kiertotalous
- 2.G. Ympäristöosaaminen
- 2.H. Liikkuminen

- 3.I. Kiertotalouden liiketoiminta
- 3.J. Uusiutuva energia
- 3.K. Yhteistyö

Toimenpiteet 89 kpl

1.A. Muutosjohtamisen tavoitetila

Esimerkkejä
tavoitetiloista (2/11 kpl)

Tavoitetila 2030

Porin kaupunki tunnustetaan kestävyuden arvojohtajana. Pori 2030 -strategian ja resurssiviisaan kiertotalouden tiekartan kestävyystavoitteet huomioidaan taloussuunnittelussa ja omistajaohjauksessa sekä strategisissa ohjelmissa. Tiekartalla on vastuutahot ja sen edistymistä seurataan ja raportoidaan vuosittain. Resurssiviisaustyötä koordinoidaan ja sen tuloksista viestitään. Oikeudenmukainen systeeminen muutos vaatii ajantasaista kestävyysosaamista ja elinikäistä oppimista sekä hyvien käytäntöjen jalkauttamista. Asukkaiden osallisuudesta huolehtiminen kuuluu kaikille työntekijöille.

2.F. Arjen kiertotalouden tavoitetila

Tavoitetila 2030

Asukkaiden on helppo toteuttaa kiertotaloutta. Kaupunki on parantanut yhteiskäytön palveluitaan ja mahdollistaa yhteistyössä yksityisten palveluntarjoajien kanssa erilaisten tavaroiden ja välineiden jakamisen, uudelleenkäytön ja korjaamisen. Kuluttamista, ruokahävikkiä ja jätteiden syntyä on vähennetty. Jätteiden kierrättämisen ja lajittelun mahdollisuuksia sekä kompostointiosaamista on parannettu. Kaupunki toimii aktiivisesti roskaantumisen vähentämisen puolesta.

3.1. Kiertotalouden liiketoiminnan tavoitetila

Tavoitetila 2030

Poriin on syntynyt uutta kiertotaloutta, teollisia symbiooseja ja vihreitä teknologioita tukevaa yritystoimintaa, joissa hyödynnetään teollisuuden sivuvirtoja sekä esimerkiksi automaatiota, robotiikkaa ja teknologiametalleja. Peittoon ja Meri-Porin kiertotalousalueiden kehittymistä on vauhditettu aluesuunnittelun ja kaavoituksen avulla sekä kehittämällä vihreitä logistisia yhteyksiä.

Porissa edistetään kiertotalouden liiketoimintaa ja jakamistaloutta moninaisesti. Kiertotalouteen sisältyy sivuvirtojen hyödyntämisen lisäksi esimerkiksi käytettyjen tavaroiden kauppa ja vaihto, yhteiskäytön palvelut, korjaus ja uudelleen valmistus sekä kiertotalouden alustatalous ja digitaaliset innovaatiot. Pori on kansainvälisesti tunnistettu kestävän kiertotalouden toimija, joka viestii toiminnastaan konkreettisten onnistumisten kautta. Resurssiviisuus ja vähähiilisyys kuuluvat kaikkien yritysten toimintaan Porissa.

1.A.7 Alueellisen kierrätysasteen arviointi, nostaminen ja yhteistyö

24.7.2023 1.A. MUUTOSJOHTAMINEN TOIMENPITEET

Toimenpiteen päämäärä

Keittää tiedolla johtamista, paikallista seurantadataa ja viestintää sekä nostaa jätteiden kierrätysastetta.

Toimenpiteen kuvaus

Kehitetään yhteistyötä jätehuoltoviranomaisen ja Keraäämö Oy:n välillä kierrätysdatan parantamiseksi. Asetetaan yhteisiä paikallisia välitavoitteita kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kerätään vuosittain jättejakeista vertailukelpoista tietoa ja viestitään tuloksista. Vuosittaisen erilliskerättyjen jättejakeiden keräämäärän lisäksi voidaan toteuttaa esimerkiksi yksittäisiä sekajätteen koostumuksen tutkimuksia. Selvitetään mahdollisuuksia TKI- ja oppilaitosyhteistyöhön. Samalla voidaan selvittää mahdollisuuksia myös uudelleenkäyttöön päätyvän tavaran määrän arviointiin.

Miksi tärkeää?

Kansallisten kiertotaloustavoitteiden saavuttaminen (yhdyksuntajätteen kierrätysaste 57 %) on tärkeä ja iso urakka. Yhteistyö sekä laadukas data luovat toimivan pohjan kierrätysasteen nostamiselle paikallistasolla. Toimenpide toteuttaa Valtakunnallista jättesuunnitelmaa vuoteen 2027.

Eteneminen

Ei aloitettu Suunnitteluvaihe Toteutusvaihe Toimintatapa / Valmis

Toimenpiteen tiedot

Tunnus	1.A.7
Toimenpide	Alueellisen kierrätysasteen arviointi, nostaminen ja yhteistyö
Tiekartan teema	Kestävyyssosaaminen
Tiekartan tavoitteita	Muutosjohtaminen
Vastuutahot	Keraäämö Oy, Suunnittelu- ja kehittämissyksikkö
YK:n kestävän kehityksen indikaattorit	11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt 17 Yhteistyö ja kumppanuus

1.A.5 Kiertotalouden tiekartan indikaattorit, seuranta ja raportointi

3.8.2023 1.A. MUUTOSJOHTAMINEN TOIMENPITEET

Toimenpiteen päämäärä

Kestävä kehitys ja tiedolla johtaminen kuuluvat yhteen. Kiertotalouden ja resurssiväsymän mittaaminen ei ole aina suorin väylä. Sen kehittäminen on kuitenkin tärkeää, sillä laadukkaan tiedon avulla tehdään kehitys näkyväksi ja olemassa olevasta tiedosta arvokasta. Toimenpiteen tavoitteena on selvittää parhaita tapoja arvioida ja mitata niin laadullisesti kuin määrällisesti tiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista sekä vaikutuksia.

Toisen tavoitteena on kerätä tietoa tietämällä siitä, mitä kestävyysasioihin liittyvää määrällistä tietoa kaupungeilla ja osella arvioida, onko tiedon kohteisiin, laatuun tai muotoon liittyviä kehitystarpeita. Tietoa saatavaa olla esimerkiksi ruokahävikistä, hankinnoista ja energiankulutuksesta. Toimenpide voi liittyä myös myöhemmin laadittavaan digistraategiaan.

Toimenpiteen kuvaus

Miksi tärkeää?

Eteneminen

Ei aloitettu Suunnitteluvaihe Toteutusvaihe Toimintatapa / Valmis

Toimenpiteen tiedot

Tunnus	1.A.5
Toimenpide	Kiertotalouden tiekartan indikaattorit, seuranta ja raportointi
Tiekartan teema	Kestävyyssosaaminen
Tiekartan tavoitteita	Muutosjohtaminen
Vastuutahot	Eiivoima- ja ympäristötoimiala, Konsernipalvelut, Tietohallintoyksikkö
YK:n kestävän kehityksen indikaattorit	18 Rausne, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto

Esimerkkejä toimenpiteistä (3/89 kpl)

2.F.48 Linjastohävikin jakaminen hyväntekeväisyyteen

31.7.2023 2.F. ARJEN KIERTOTALOUS TOIMENPITEET

Toimenpiteen päämäärä

Tavoitteena linjastohävikin pienentäminen sekä ruoka-apuyhteistyön jatkaminen jäljelle jäävän ruuan osalta. Tavoitteena myös kehittää yhteistyötoimintaa.

Toimenpiteen kuvaus

Porin kouluissa linjastohävikin määrä on noin 15-20 prosenttia päivittäin ja sitä tulisi pienentää merkittävästi. Vuositasolla linjastohävikki aiheuttaa lähes 200 000 euron kulut. Tästä lähes 70 prosenttia menee onneksi hyötykäyttöön, kun ruokaa lahjoitetaan jaettavaksi esimerkiksi asukastuvilla ja työttömien pisteessä. Ruuan jakaminen hyväntekeväisyyteen on tuonut yhden toimivan ratkaisun ruokahävikin vähentämiseen Porissa. Hyväntekeväisyyteen menevän ruuan käyttö ohjeistetaan selkeästi, eli jaettava ruoka on tarkoitettu heti syötäväksi. Toimintaa varten tehtiin selvitys terveysvalvonnan näkökulmasta sekä logistiikkaratkaisujen miettimiseksi. Tällä hetkellä kuljetukset ovat osa toimintaa, eli samat kuskit, jotka tuovat ruuan kohteisiin, vievät ruuat myös ruoka-apuun. Jatkossakin toiminnassa huomioidaan turvallisuus, kuten jakelun tapahtuminen koordinoitusti niin, ettei koulun tiloihin tule ulkopuolisia kouluaikana.

Miksi tärkeää?

Eteneminen

Ei aloitettu Suunnitteluvaihe Toteutusvaihe Toimintatapa

Toimenpiteen tiedot

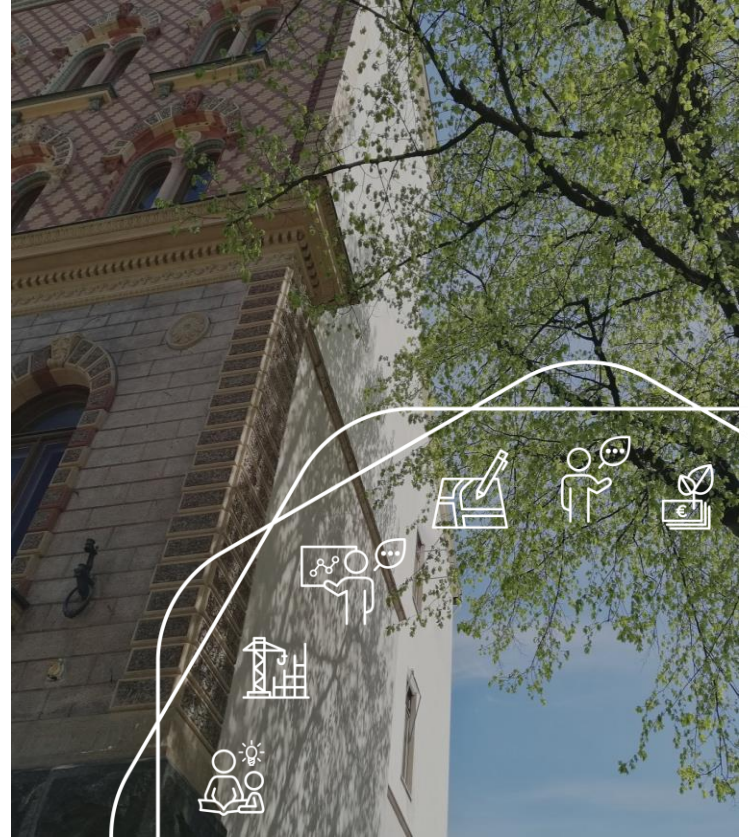
Tunnus	2.F.48
Toimenpide	Linjastohävikin jakaminen hyväntekeväisyyteen
Tiekartan teema	Kestävä arki
Tiekartan tavoitteita	Arjen kiertotalous
Vastuutahot	Porin palveluliikelaitos, Strategia- ja hyvinvointiyksikkö
YK:n kestävän kehityksen indikaattorit	1 Ei köyhyyttä 2 Ei nälkää
Aihe	

Kuntatyö, kiertotalous ja tiekarttaprosessi

1. Kaupunkistrategia selkänोजना, kaupungin johtoryhmä ohjausryhmänä
2. Tiekarttatiimi: henkilöresurssi tiekartan laadintaan
3. Kiertotalouden tiekartan työryhmä
4. Lähtötason arviointia, alustavat sisältöaihiot, projektisuunnitelma
5. Teematyöpajat 5 kpl: mitä teemoja sisällytettävä? taho?
6. Toimenpidetyöpajat 4 kpl: mitä konkreettisesti tehtävä? miten, kuka, milloin?
7. Asukaskysely ja verkostoyhteistyö
8. Materiaalien analysointi ja jatkojalostus
9. Yhteistyöpalaverit aiheittain vastuutahojen kanssa: taustatyö, toimenpidekortti, kommentointi
10. Työskentelyn esittely päätöksentekijöille mm. lautakunnissa, kh:n kokouksessa
11. Verkkosivuratkaisun rakentaminen
12. Kokonaisuuden hallinta ja viimeistely
13. Kommenttikierros kokonaisuudesta kaupungin sisällä ja strategisissa yhtiöissä
14. 11 lausunnon perusteella tarvittavien muutosten viilaus
15. Kaupunginhallitus hyväksyi tiekartan 9.10.2023
16. Resurssiviisas.pori.fi -sivuston julkaisu
17. Yhdistäminen taloussuunnitteluun ja seuranta sekä raportointi vuosittain (elinvoima- ja ympäristötoimiala koordinoi)
18. Tähtäin vuodessa 2030, mutta toimenpiteitä päivitetään tarpeen mukaan jo ennen.

Kuntatyö, kiertotalous ja tiekarttaprosessi

1. **Kaupunkistrategia** selkänोजना, kaupungin johtoryhmä ohjausryhmänä
2. Tiekarttatiimi: henkilöresurssi tiekartan laadintaan
3. **Kiertotalouden tiekartan työryhmä**
4. Lähtötason arviointia, alustavat sisältöaihiot, projektisuunnitelma

5. **Teematyöpajat** 5 kpl: mitä teemoja sisällytettävä? taho?
6. **Toimenpidetyöpajat** 4 kpl: mitä konkreettisesti tehtävä? miten, kuka, milloin?

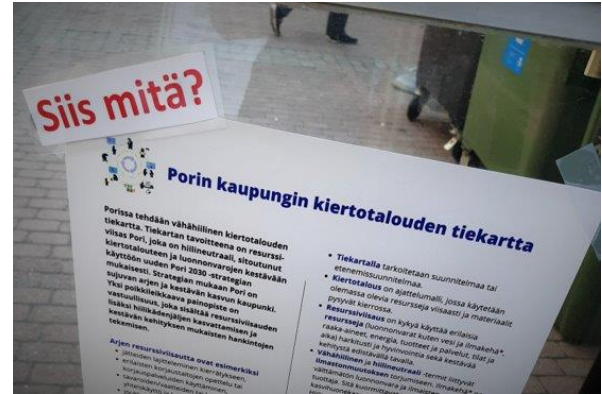
7. Asukaskysely ja verkostoyhteistyö
8. Materiaalien analysointi ja jatkojalostus

9. **Yhteistyöpalaverit aiheittain** vastuutahojen kanssa: taustatyö, toimenpidekortti, kommentointi

10. **Työskentelyn esittely päätöksentekijöille** mm. lautakunnissa, kh:n kokouksessa

11. **Verkkosivuratkaisun rakentaminen**

12. Kokonaisuuden hallinta ja viimeistely

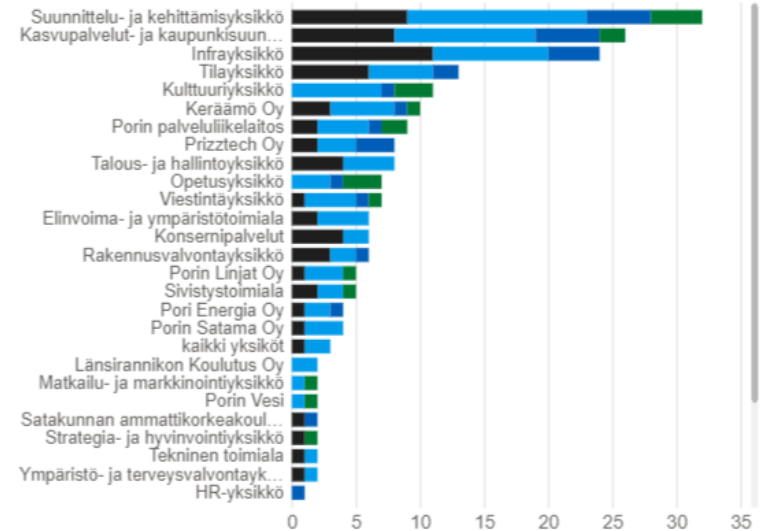
13. **Kommenttikierros kokonaisuudesta** kaupungin sisällä ja strategisissa yhtiöissä
14. 11 lausunnon perusteella tarvittavien muutosten viilaus
15. **Kaupunginhallitus hyväksyi tiekartan yksimielisesti 9.10.2023**
16. **Resurssiviisas.pori.fi** -sivuston julkaisu

Kestävää kiertotaloutta tehdään yhdessä

Vasemmanpuoleinen kaavio kertoo toimenpiteiden vastuutahoista sekä niiden etenemisen tilasta. Toimenpiteet saa näkyviin Tiekartta kokoa yhteen ja tekee näkyväksi täysin uutta, kehitteillä olevaa sekä jo olemassa olevaa kestäväystyötä. Tiekartta toimenpiteistä liittyy jo olemassa olevaa työtä, mutta toimenpiteen mukaisille kehitystoimille on saatettu asettaa oma aikataulu. Tiekartta julkaistaan lokakuussa 2023, lähtötilanteessa kaikki toimenpiteet ovat luonnollisesti "ajallaan". Etenemisen tarke

Toimenpiteiden vastuutahot ja eteneminen

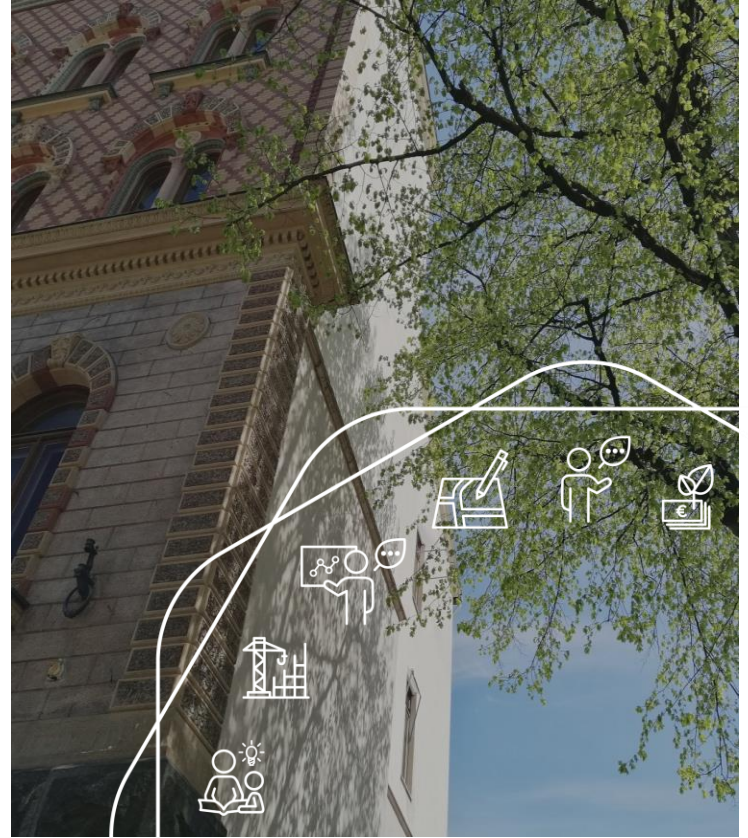
Eteneminen ● Ei aloitettu ● Suunnitteluvaihe ● Toteutusvaihe ● Toimintatapa

Microsoft Power BI

www.resurssiviisas.pori.fi

17. Yhdistäminen
**taloussuunnitteluun ja seuranta
sekä raportointi vuosittain**
(elinvoima- ja ympäristötoimiala
koordinoi)
18. Tähtäin vuodessa 2030, mutta
toimenpiteitä päivitetään tarpeen
mukaan jo ennen.

Tiekarttatyöllä kohti resurssiviisasta Poria

Kiitos!

Yhteystiedot

Pepita Heurlin

Projektipäällikkö

puh. 044 701 1560

etunimi.sukunimi@pori.fi

Circwaste / Suunnittelu- ja kehittämissyksikkö /

Elinvoima- ja ympäristötoimiala / Porin kaupunki

<https://resurssiviisas.pori.fi/>

www.pori.fi/tiekartta